

תורה אור • הברשות נח • מפרק 3

ביאור על הנ"ל

إيضاح ما تقدّم

إهداء تكميلاً لـ

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

والد الربي، ريب ليفي يتسحاق

LikuteiTorah.com

الباراشا الحاسيدية

[/likuteitorah.com/ar/torah-ohr/noach/3](http://likuteitorah.com/ar/torah-ohr/noach/3)

1 ביאור על הנ"ל

شرح ما سبق.

2 להבין הענין שתפלת הבעל עסק יהיה במדרגה גבוה כו'. צלה"ב [צריך להבין] ענין ירידת הנשמה שהיא הניצוץ אלקות בעוה"ז בגוף ונפש הבהמית להיות טרוד תמיד במחשבות ודאגות הפרנסה בהבלי עוה"ז.

[نحتاج] إلى فهم الأمر [المذكور آنفًا]، وهو أن صلاة رجل الأعمال تكون في مرتبة رفيعة، إلخ. وهذا يقتضي فهم مسألة هبوط النفس، وهي شرارة من الألوهية، إلى هذا العالم، إلى جسد وإلى النفس الحيوانية (نפש הבהמית, nefesh habahamis)، لتظل منشغلة على الدوام بأفكار الرزق وهمومه، وسط أباطيل هذا العالم.

וזהו ירידה גדולה. מההכרח לומר שירידה זו היא צורך עלי' [עליה]. שלאחר שירידה ונתלבשה בגוף ונפש הבהמית תוכל לעלות למעלה מעלה ע"י אהבת בכל מאדך שהוא בלי גבול.

وهذا هبوط عظيم. ولا بد من القول إن هذا الهبوط إنما هو لأجل صعود: فبعد أن هبطت النفس وتلبّست بجسد وبالنفس الحيوانية (نפש הבהמית)، تستطيع أن ترتقي أعلى فأعلى بفضل المحبة «بكل قوتك» (בכל מאדך, bechol me'odecha)، وهي محبة لا حدّ لها.

כמארז"ל [כמאמר רבותינו זכרונם לברכה] טוב זה מלאך חיים מאד זה מה"מ [מלאך המות] כו' וזהו דוקא ע"י האהבה הבאה מנפש הבהמית

وكما قال حكماؤنا، ז"ל: «الخير» هو ملاك الحياة، و«جداً» (מאד, me'od) هو ملاك الموت، إلخ. وهذا [يتحقق] تحديداً بالمحبة الصادرة عن النفس الحيوانية (نפש הבהמית).

כמו שאנו רואים למטה שכח הבהמה גדול מכח האדם כמו"כ [כמו כן] למעלה ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] במקום שבע"ת [שבעלי תשובה] עומדין צדיקים כו'

وكما نرى في الأسفل أن قوة الحيوان أعظم من قوة الإنسان، كذلك في الأعلى؛ فقد قال حكماؤنا، ז"ל: «في المكان الذي يقف فيه أصحاب التوبة (בעלי תשובה, baalei teshuvah)، لا يستطيع الصّديقون الكاملون [أن يقفوا]»، إلخ.

והיינו מפני שבחי' בע"ת [בעלי תשובה] הוא בחילא יתיר ובכח והתגברות גדול והיינו מפני שבחי' נפש הבהמית הוא מבחי' עולם התהו.

أي إن ذلك لأن مرتبة أصحاب التوبة (בעלי תשובה) تتسم بقوة زائدة (בחילא יתיר, bechila yatir)، وبقوة وشدة عظيمتين؛ وسبب ذلك أن النفس الحيوانية (نפש הבהמית) من مستوى عالم الفوضى (תהו, Tohu).

3 ואלה המלכים אשר מלכו וכו'. ובחי' התהו הוא למעלה מבחי' תקון כמ"ש אשר מלכו לפני מלך מלך לבניי [לבני ישראל] שהוא בחי' התיקון.

«وهؤلاء هم الملوك الذين ملكوا»، إلخ. ومستوى عالم الفوضى (תהו, Tohu) أعلى من مستوى عالم الإصلاح (תיקון, Tikkun). كما هو مكتوب: «الذين ملكوا قبل أن يملك ملك على بني إسرائيل»، وهو مستوى عالم الإصلاح.

ולהבין כ"ז [כל זה] הנה איתא במדרש בתחלה עלה במחשבה לברוא את העולם במדה"ד [במדת הדין] ראה שאין העולם מתקיים שיתף מדה"ר [מדות הרחמים] כו'.

ولفهم كل هذا، جاء في المדרش (מדרש, Midrash): «خطر أولاً في فكر [ה'] أن يخلق العالم بصفة الحكم؛ فرأى أن العالم لا يستطيع البقاء، [لذلك] أضاف [إليها] صفة الرحمة»، إلخ.

ואין הפי' כמו שהעולם סוברין שמדה"ד [שמדת הדין] הוא בחי' צמצום ומניעת ההשפעה. כי הרי בחי' גבורה היא אחת ממדותיו ית'.

أما المقصود فليس ما يظنه الناس عادةً، من أن صفة الحكم هي جانب الانكماش (צמצום, tzimtzum) وحجب الفيض [من الإحسان]. إذ إن الشدة (גבורה, Gevurah) إحدى صفاته تعالى،

כמ"ש (ד"ה [דברי הימים] א' כ"ט) לך ה' הגדולה והגבורה שהם עשר ספי' [ספירה / ספירות] דאצי' המחיי' [המחיים] ומהוים מאין ליש.

كما هو مكتوب (أخبار الأيام الأول 29): «لك يا ه' العظمة والجبروت (גבורה)»، وهما الصفات العشر المنبثقة في عالم الانبثاق (אצילות, Atzilus)، التي تمنح الحياة وتوجد من العدم إلى الوجود.

ועוד הנה כתיב (דברים יב) כי הדם הוא הנפש שעיקר חיות האדם הוא הדם. ודם נמשך מבחי' גבורה מדה"ד [מדת הדין].

وفضلاً عن ذلك، ورد في الكتاب (التثنية 12): «لأن الدم هو النفس»؛ فقوة الحياة (חייות, chayus) الأساسية لدى الإنسان هي الدم. والدم منبثق من مستوى الشدة، صفة الحكم.

אלא הפי' מדה"ד [מדת הדין] הוא בחי' גבורה לשון תגבורת שכח החיות מאור א"ס בא בהתגברות יותר מבחי' החסד שהוא נמשך למטה מטה

بل إن معنى «صفة الحكم» هو مستوى الشدة، وهي كلمة تدل على اشتداد القوة (תגבורת, tigboros): فقوة الحياة المنبثقة من النور اللانهائي (אור אין סוף, Or Ein Sof) تأتي باشتداد أعظم مما تأتي به في مستوى الإحسان (חסד, Chesed)، الذي ينساب إلى أسفل فأسفل،

אבל הוא בא בבחי' קרירות. משא"כ בחי' גבורה שבא החיות מאור א"ס בהתגברות רב למאוד.

لكنها تأتي على نحو يتسم بالبرودة. أما مستوى الشدة، فتأتي فيه قوة الحياة المنبثقة من النور اللانهائي باشتداد بالغ العظم.

ע"כ ממילא כשבא בדרך השתלשלות למטה נעשה בחי' דין מי שאינו ראוי לקבל ההשפעה אינו יכול לקבל מפני שהחיות נמשך בהתגברות רב.

ولذلك، حين تنزل بطريق سلسلة العوالم الهابطة (השתלשלות, hishtalshelus)، تصير بطبيعة الحال صفة الحكم: فالذي لا يتهياً لتلقي الفيض لا يستطيع تلقيه، لأن قوة الحياة تنساب باشتداد عظيم.

משא"כ בחי' חסד שבא החיות בקרירות יוכל למשוך ולהתפשט למטה מטה אבל בחי' גבורה הוא החיות בהתגברות בחי' ז' מלכים והוא עולם התהו שלכן נק' י"ס [י' ספירות] בעולם התהו בשם מלכים:

ليس الأمر كذلك في مستوى أو جانب (בחינה, bechinah) الإحسان (חסד, Chesed)، حيث تأتي قوة الحياة (חיות, chayus) ببرودة؛ فيمكن جذبها وبسطها إلى أسفل فأسفل. أما مستوى الشدة (גבורה, Gevurah) فهو قوة الحياة في حال اشتدادها، مستوى الملوك السبعة، وهو عالم الفوضى (תהו, Tohu)؛ ولذلك تُسمى الصفات المنبثقة (ספירות, Sefiros) العشر في عالم الفوضى «ملوكًا».

4 ועפ"י [ועל פי] הקבלה מבואר שבחי' התהו הוא רבוי האור ומיעוט כלים. ובחי' התקון הוא בהיפוך.

פירוש רבוי אור שהאור והחיות בא בהתגברות רב

بحسب القَبالة، يُشرح أن مستوى الفوضى (תהו, Tohu) هو وفرة النور وقلة الأوعية، وأن مستوى الإصلاح (תקון, Tikun) هو عكس ذلك. و«وفرة النور» تعني أن النور وقوة الحياة يأتیان بشدة عظيمة.

כי כל הי"ס [הי' ספירות] היו בתגבורת רב כמו בחי' חסד הי' [היה] מדת חסד בהתגברות רב וכן כל הי"ס [הי' ספירות] וגם

فقد كانت الصفات المنبثقة العشر (ספירות, Sefiros) كلها في شدة عظيمة؛ فعلى سبيل المثال، في مستوى الإحسان (חסד, Chesed)، كانت صفة الإحسان في شدة عظيمة، وكذلك كانت الصفات العشر كلها. وكذلك،

לכן לא היה התכללות המדות להיות כלול חו"ג [חסד וגבורה] מפני שכל בחי' ומדה היה בכח והתגברות רב.

لذلك لم يحدث تداخل الصفات الوجدانية (مדות, middos) بعضها في بعض [بحيث تتضمن كلٌ منها] الإحسان والشدة، لأن كل مستوى وصفة كانا يتسمان بقوة وشدة عظيمتين.

לכן לא היה יכול להתכלל עם הפוכו והיה כל מדה בפני עצמה וזהו שראה שאין העולם מתקיים

לذلك لم يكن في وسع [كل صفة] أن تتداخل مع نقيضها، وكانت كل صفة قائمة بذاتها. وهذا هو [معنى] «رأى أن العالم لا يستطيع أن يستمر»،

כי מזה אינו יכול להיות תקון עולם ולצורך תקון עולם הוצרך להיות בחי' תיקון היינו בחי' קוין התכללות המדות זה בזה

إذ لا يمكن أن يتحقق إصلاح العالم من هذا. ومن أجل إصلاح العالم، كان لا بد من مستوى الإصلاح، أي مستوى «الخطوط»، حيث تتداخل الصفات بعضها في بعض.

והוא בחי' רבוי כלים ומיעוט האור שהאור וחיות אינו בא בהתגברות רק בחי' חסד בקרירות ולזה יכול להיות התכללות חו"ג [חסד וגבורה] שני הפכים

وهذا هو مستوى كثرة الأوعية وقلة النور، حيث لا يأتي النور وقوة الحياة بشدة، بل يأتي مستوى الإحسان ببرودة؛ ولذلك يمكن أن يحدث تداخل بين الإحسان والشدة، وهما ضدّان.

וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] (בפ"ה דאבות) להודיע כמה ארך אפים לפניו שכל הדורות היו מכעיסין ובאין עד שבא אברהם אבינו כו'.

وكما قال حكمائنا، وذكرهم مبارك (في الفصل الخامس من أفوت (أבות, Avos)): «لإظهار عظم طول الأناة لديه، إذ ظلت جميع الأجيال تثير غضبه جيلاً بعد جيل، حتى جاء إبراهيم أبونا (أברהם)»، إلخ.

שמחמת שאין המדה בא בהתגברות נמשך להיות א"א וסבלנות. ואדרבה יכול להיות שני הפכים בתכלית

فلأن الصفة لا تأتي بشدة، ينشأ عن ذلك طول الأناة والصبر. بل يمكن، على العكس، أن يجتمع ضدّان متناهيان [معاً]،

כמו שמצינו בבנין בהמ"ק [בית המקדש] שהיתה השמחה גדולה עד מאד כשאמר שלמה שיר השירים שלא היתה מיום בריאת העולם.

كما نجد عند بناء الهيكل المقدس، إذ كانت فرحة عظيمة للغاية حين قال سليمان (שלמה) نشيد الأنشاد (سיר השירים)، [فرحة] لم يكن لها مثيل منذ يوم خلق العالم.

וכמ"ש (מלכים א ח) כי מלא כבוד ה' את בית ה'. שבא האש מלמעלה היינו בחי' גילוי השכינה למטה

וכמו הוא מکتוב (الملوك الأول 8): «لأن مجد ה' ملأ بيت ה': جاءت النار من الأعلى، أي مستوى أو جانب (בחינה, bechinah) انكشف الحضور الإلهي (שכינה, Shechinah) في الأسفل.

נמצא שהי' [שהיה] השמחה רבה מאד ועל אותו הפרק נאמר (ירמיה לב) כי על אפי ועל חמתי היתה לי העיר הזאת למן היום אשר בנו אותה.

وهكذا كانت هناك فرحة عظيمة جدًا؛ وعن تلك الفترة نفسها قيل (إرميا 32): «لأن هذه المدينة كانت لي [سببًا] لغضبي ولسخطي منذ اليوم الذي بنوها فيه»،

ממה שלקח בת פרעה כו'. נמצא שהיו ב' הפכים יחד בעת ובזמן אחד והיינו ע"י ששיתף מדת הרחמים ונעשה

بسبب أخذه ابنة فرعون، إلخ. وهكذا اجتمع ضدان معًا في وقت واحد وفي لحظة واحدة. وكان ذلك لأن ה' ضمّ صفة الرحمة، فنشأ

עולם התקון יכול להיות התכללות המדות זב"ז [זה בזה] שמאחר שאין המדה והתגלותה הולך ברבוי ובתגבורת האור א"כ הכלי היתה יכולה להכיל גם ב' הבחי' יחד.

عالم الإصلاح (התקון, Tikkun)، [الذي] يمكن فيه أن تتداخل الصفات بعضها في بعض: فيما أن الصفة وانكشافها لا يسيران بكثرة النور وشدته، أمكن للوعاء لذلك أن يحتوي الجانبين معًا.

5 והנה נשמת האדם הוא מבחי' אצילות עולם התקון ולכן הנשמה כלולה מכל המדות כמבואר בתניא

أما نفس الإنسان فمن مستوى عالم الانبثاق (אצילות, Atzilus)، عالم الترتيب (עולם התקון, Tikkun)؛ ولذلك تشتمل النفس على جميع الصفات، كما يشرح تניא (תניא).

משא"כ המלאכים שרשם מבחי' עולם התהו מחנה מיכאל מחנה גבריאל כל א' קו בפ"ע [בפני עצמו]. מחנה מיכאל הוא רק בחי' אהבה בהתגברות מאד.

أما الملائكة فليسوا كذلك؛ إذ يرجع أصلهم إلى عالم الفوضى (עולם התהו, Tohu): معسكر ميخائيل (מיכאל) ومعسكر جبرائيل (גבריאל)، كلٌ منهما خط مستقل. ومعسكر ميخائيل ليس إلا مستوى الحب، بشدة بالغة.

ומחנה גבריאל הוא רק בחי' יראה בהתגברות רב שר של מים שר של אש. ומזה נמשך בחי' מרכבה פני אריה אל הימין פני שור וכו'.

ومعسكر جبرائيل ليس إلا مستوى الخشية، بشدة عظيمة: أمير الماء وأمير النار. ومن هذا ينبثق مستوى المركبة: «وجه أسد إلى اليمين»، «وجه ثور»، إلخ.

6 והנה בנשמת האדם ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] **ג' שותפין באדם הקב"ה נותן בו נשמה. וחיות נפש הבהמות ועופות הם מבחי' פני אר"י [אריה] פני שור כו'**

وأما نفس الإنسان، فقد قال حكماؤنا، ز"ל: «ثلاثة شركاء في الإنسان... هي يضع فيه نفساً». وقوة الحياة (حיות, chayus) في نفوس الحيوانات والطيور هي من مستوى «وجه الأسد» و«وجه الثور» وما إلى ذلك،

ומקורם מעולם התהו ולזה נאמר על האדם אחר וקדם צרתני שמצד בחי' התקון בהשתלשלות בחי' אדם הוא במדרגה גבוה יותר.

ومصدرها من عالم الفوضى (תהו, Tohu). ولذلك قيل عن الإنسان: «من الخلف ومن الأمام صغتي»؛ فمن جهة مستوى الإصلاح (התקון, Tikkun)، وفي سلسلة العوالم الهابطة (השתלשלות, hishtalshelus)، تكون منزلة الإنسان أعلى.

שבחי' הבהמות נפלו למטה מטה מאד מאד משא"כ במקורם הם במדרגה גבוה יותר שהם מבחי' עולם התהו לפני מלך מלך כו' כנודע.

فقد هبطت الحيوانات إلى مرتبة منخفضة جداً جداً، بينما هي في مصدرها أعلى منزلة، إذ إنها من مستوى عالم الفوضى תהו، «قبل أن يملك أي ملك»، وما إلى ذلك، كما هو معروف.

7 ואי לזאת האהבה הבאה מצד נפש הבהמית הוא למעלה מעלה בחי' בכל מאדך שלמעלה מהכלי מפני שהוא בחילא יתיר שבאה בהתגברות רב ששרש נפש הבהמית הוא מבחי' התהו כנ"ל.

وبناءً على ذلك، فإن المحبة الناشئة من جانب النفس الحيوانية (نפש הבהמית, nefesh habahamis) سامية جداً، وهي مرتبة «بكلّ قوتك»، التي تعلو على الوعاء، لأنها تنطوي على قوة أشد (בחילא יתיר, bechila yatir)، وتأتي باشتداد عظيم؛ إذ إن جذر النفس الحيوانية من مستوى الفوضى (תהו, Tohu)، كما [شرح] أعلاه.

רק שנפלה בשבה"כ [בשבירת הכלים] **למטה מטה מאד בעבודה גשמית להיות נפרדים אבל כשנברר ועולה למעלה בתפלה אזי הוא בהתגברות רב אהבת בכל מאדך**

غير أنها سقطت في تحطّم الأوعية إلى أسفل بعيد جداً، وانغمست في العمل المادي لتكون [كائنات] منفصلة؛ لكن حين تُنقى وترتقي في الصلاة، تكون عندئذ ذات اشتداد عظيم: محبة «بكلّ قوتك».

וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] **והאי דלא אמינא לך באורתא דלא אכלי בישראל דתורא כו' נמצא שמאכל הבשר נותן כח ותוספ' מוחין באדם וכמ"ש ויין ישמח לבב אנוש.**

וכמאן חכמאון, ז"ל: «والسبب في أنني لم أخبرك [بهذا] مساءً هو أننا لم نكن قد أكلنا لحم الثور», إلخ. وهكذا, فإن أكل اللحم يمنح الإنسان قوةً وزيادةً في القوى العقلية (מוחין, mochin); וכמאן כתב: «والخمر تفرّج قلب الإنسان».

8 ועכ"ז [ועם כל זה] **למטה האדם במדרגה גבוה יותר מהם ואין ערוך כו' אבל בשרשם הם למעלה מבחי' האדם שהם מעולם התהו. ועפ"י** [ועל פי] **הקבלה נק' יתרון האור מתוך החשך דוקא.**

ومع ذلك, ففي الأسفل يكون الإنسان أرفع منهم مرتبة، ولا وجه للمقارنة، إلخ؛ أما في جذرهم فهم أرفع من مرتبة الإنسان، لأنهم من عالم الفوضى (תהו, Tohu). ووفقًا لعلم القبالة (קבלה, Kabbalah), يُسمى هذا «ميزة النور [الذي يأتي] من الظلام» تحديدًا.

והיינו ע"י ההתבוננות בתפלה איך שטרוד כל היום ורודף אחר פרנסתו מזון ולחם שחיותו הוא מהמזלות

أي من خلال التأمل في الصلاة في أنه منشغل طوال اليوم، ويسعى وراء رزقه وطعامه وخبزه، التي تأتي قوة الحياة (חיות, chayus) فيها من الأبراج (מזלות, mazalos).

כמארז"ל [כמאמר רבותינו זכרונם לברכה] **אין לך עשב למטה שאין לו מזל כו' והמזלות נמשכים מבחי' הע' [השבעים] שרים והשרים מקבלים משמרי האופנים והאופנים מקבלים מבחי' מלכות כמ"ש מלכות מכ"ע** [מלכות כל עולמים].

كما قال حكماؤنا، ز"ل: «ما من نبتة عشب في الأسفل إلا ولها برج»، إلخ. وتستمد الأبراج من مرتبة الأمراء السبعين، ويتلقى الأمراء من حراس فئة الملائكة (האופנים, Ofanim), ثم تستمد فئة الملائكة هذه من مرتبة الملكوت (מלכות, Malchus), كما ورد: «ملكك ملك على جميع العوالم».

אבל לגבי מהותו ועצמותו אין ערוך שהוא רק בחי' זיו והארה בלבד וזהו ענין מאמר ר' [רבי] עקיבא אם לעוברי רצונו כך לעושי רצונו עאכ"כ [על אחת כמה וכמה].

أما بالنسبة إلى ذاته وكنهه، فلا وجه للمقارنة، إذ ليس ذلك إلا مرتبة شعاع ووميض فحسب. وهذا هو مضمون قول الحاخام عقيبا (רבי עקיבא): «إذا كان الأمر كذلك مع الذين يخالفون إرادته، فكذلك بالأحرى يكون الأمر مع الذين يعملون بإرادته!»

ששם הוא התענוג עד אין קץ וכמ"ש הודו על ארץ ושמים שבחי' ארץ ושמים ממלא וסובב הם רק בחי' הוד וזיו משא"כ לבני ישראל עם קרובו לבחי' מהותו ועצמותו ית'.

فهناك اللذة (תענוג, taanug) التي لا نهاية لها. وكما ورد: «بهاؤه على الأرض والسماء»: فإن مرتبة الأرض والسماء، [النور الذي] يملأ [العوالم كلها] (ממלא כל עלמין, memalei kol almin) و[النور الذي] يحيط [بها] (סובב כל עלמין, sovev kol almin), ليست إلا مرتبة البهاء والإشراق؛ وليس الأمر كذلك مع «بني إسرائيل، الشعب القريب منه»، [القريبين] من مرتبة ذاته وكنهه، تبارك.

מזה תתלהב נפשו בהתגברות בחילא יתיר בתשוקה וחפיצה לדבקה בו ית' וכמ"ש מי לי בשמים ועמך לא חפצתי כו'.

ومن هذا تتقد نفسه بشدة، وتشتد بقوة أعظم (בחילא יתיר, bechila yatir) في شوق ورغبة إلى الالتصاق به، تبارك؛ وكما ورد: «من لي في السماء؟ وإلى جانبك لا أشتهي شيئاً»، إلخ.

9 וזהו ברוך אתה מלך העולם אשר קדשנו במצותיו כו' שמה שנשפע ונמשך למטה להיות ממלא וסובב הוא בחי' מלך העולם ומלכותו בכל משלה.

وهذا هو [معنى] «مبارك أنت... ملك العالم، الذي قدسنا بوصاياه (מצותיו)»، إلخ: إن ما يُمنح ويُجذب إلى الأسفل ليكون [النور الذي] يملأ العوالم كلها (ממלא כל עלמין, memalei kol almin)، و[النور الذي] يحيط بـ[جميع العوالم] (סובב כל עלמין, sovev kol almin)، هو مستوى «ملك العالم» و«ملكوته يسود على الجميع».

אבל אהבת ותשוקת נש"י [נשמות ישראל] לדבקה בו ית' במהותו ועצמותו אשר קדשנו אשר הוא בחי' תענוג העליון עד אין קץ לשון באשרי כו'. קדשנו במצותיו כו' שע"י המצות הם ממשיכים מענג העליון כמו טלית וכו'.

لكن حب نفوس إسرائيل وشوقها إلى الالتصاق به، وهو المبارك، في جوهره وذاته، [هو] «الذي (אשר, asher) قدسنا»؛ لأن אשר هو مستوى اللذة العليا (תענוג, taanug) التي لا نهاية لها، وهو لفظ [كما في] «في سعادتني (באשרי, be'oshri)» إلخ. «الذي قدسنا بوصاياه (מצותיו)» إلخ: فبواسطة الوسايا (מצות) يجذبون إلى الأسفل من اللذة العليا، مثل شال الصلاة (טלית, tallis) إلخ.

10 וזהו כי מי נח זאת לי כי שעבוד הפרנסה כנז"ל [כנזכר לעיל] הוא בחי' מי נח כמו שהי' [שהיה] במבול שאין הפי' שהי' [שהיה] המבול להעביר הרשעים מן העולם.

وهذا هو [المقصود بـ] «لأن هذا لي كمياه نوح (نح): فعبودية كسب الرزق، كما ذكر أعلاه، هي مستوى أو جانب (בחינה, bechinah) «مياه نوح»، كما كان الأمر في الطوفان. فليس المقصود أن الطوفان كان لإزالة الأشرار من العالم،

כי לזה לא הי' [היה] נצרך המבול מים כי ברגע אחת הי' [היה] נעשה.

إن لم تكن هناك حاجة إلى طوفان من الماء لهذا الغرض، فقد كان يمكن إنجازه في لحظة واحدة.

11 וכמ"ש בפרעה ותכחד כו'. רק המבול הי' [היה] כדי לטהר העולם כי בתחלה ותמלא הארץ חמס כו'.

كما كُتب بشأن فرعون: «ولكنك قد مُحيت»، إلخ. بل كان الطوفان لتطهير العالم، إذ كان في البداية «امتألت الأرض عنقًا»، إلخ،

שהם המשיכו קליפות כו'. שלזה הי' [היה] צריך לטהר העולם ע"י בחי' מים המטהרים והוא בחי' גשם גבורות גשמים שהוא מבחי' התהו שכשנמשך הגשמים בסדר והדרג' [והדרגה] הוא בחי' חסד ומצמיח זרעים כו'.

لأنهم أنزلوا القشور (קליפות, kelipos), إلخ. ولذلك كان لا بد من تطهير العالم بمستوى المياه المطهرة؛ وهذا هو مستوى المطر، «القوى الشديدة للأمطار»، الآتي من مستوى عالم الفوضى (תהו, Tohu). فحين تُنزل الأمطار وفق ترتيب وتدرج، يكون ذلك مستوى الإحسان (חסד, Chesed)، ويجعل البذور تنبت، إلخ.

משא"כ המבול שהיו יורדים בגבורה היינו בהתגברות רב ובכח גדול שהוא מבחי' עולם התהו חסד דתהו לטהר הארץ הוצרך להיות הארה מבחי' עולם התהו שלמעלה מבחי' תקון רק שהי' [שהיה] הארה רבה ועצומה בהתגברות רב מבחי' התהו.

أما الطوفان، فقد هبطت [مياهه] بمستوى الشدة (גבורה, Gevurah)، أي بحدّة عظيمة وقوة كبيرة، وهذا من مستوى عالم الفوضى (תהו, Tohu)، من חסד תהו، أي إحسان عالم الفوضى. ولتطهير الأرض، كان لا بد من إشراق من مستوى عالم الفوضى، الأعلى من مستوى التصحيح (תקון, Tikun)؛ غير أنه كان إشراقًا عظيمًا هائلًا، بحدّة كبيرة، من مستوى عالم الفوضى.

12 ולזה וימח את כל היקום שלא היו ראויים לקבל. וזהו ויכסו ההרים חמש עשרה אמה כו'

لذلك «محا كلّ الوجود»، لأنهم لم يكونوا أهلاً لتلقّي [ذلك]. وهذا هو [معنى] «وغطّيت الجبال... خمس عشرة ذراعًا» إلخ.

פי' הרים הוא בחי' תקון התכללות המדות כאברהם שקראו הר כו'. והטרדות ומחשבות עוה"ז מנפש הבהמית הם ג"כ מבחי' עולם התהו ונק' מי נח כו':

«الجبال» تعني مستوى الإصلاح (תקון, Tikkun), أي تداخل الصفات الوجدانية (مדות, middos) بعضها في بعض، كما في [حال] إبراهيم (אברהם)، الذي سمّاه «جبلاً»، إلخ. وانشغالات هذا العالم وأفكاره، [الآتية] من النفس الحيوانية (נפש הבהמית, nefesh habahamis)، هي أيضًا من مستوى عالم الفوضى (עולם התהו, Tohu)، وتُسمّى «مياه نوح» (נח)، إلخ.

13 וזהו ויאמר ה' לנח בא אתה וכל ביתך אל התבה. תבה הוא בחי' צירופי אותיות

وهذا هو [معنى] «وقال ה' لنوح (נח): ادخل أنت وكل أهل بيتك إلى السفينة (תבה, teivah)». أما תבה فهي مستوى أو جانب (בחינה, bechinah) من تراكيب الحروف،

כי נח הוא בחי' שבת כתר גומו וישבת ונח כו'. ואין הפי' שביתה בעצם רק כאדם ששובת ממלאכתו.

لأن نوحًا هو مستوى أو جانب (בחינה, bechinah) من السبت (שבת, Shabbos)، كما تترجم الترجمة الآرامية (תרגומו, Targum) [عبارة] «وتوقف» (וישבת, vayishbos) بلفظ «واستراح» (ונח, venach)، إلخ. لكن المقصود ليس التوقف في ذاته، بل كإنسان يستريح من عمله.

14 וכמ"ש ונח בחמשה עשר כו' שביתה אחר מלחמה כו' בחי' נח נייחא דרוחא ויש ב' בחינות נח ב' בחי'

שבת שבת תתאה ושבת עלאה יום שכולו שבת. ובחי' תפלה נק' ג"כ בחי' נח בחי' שבת.

وكما ورد: «واستراحوا في الخامس عشر»، إلخ؛ راحة بعد الحرب، إلخ؛ وهذا هو مستوى الراحة (נח, nach)، أي راحة الروح (נייחא דרוחא, naycha d'rucha). وهناك مستويان من נח، ومستويان من السبت (שבת, Shabbos): السبت الأدنى والسبت الأعلى، «اليوم الذي كلّه سبت». ويُسمّى مستوى الصلاة أيضًا مستوى נח، مستوى שבת.

15 וכל תפלות החול מתעלים בשבת כי בשבת הוא עליות העולמות שכל ששת ימי המעשה הוא בירורי

רפ"ח נצוצין בחי' מל' שיורדת בבי"ע ורגלי' [ורגליה] יורדות כו'. ויש בזה עתים שונים כמו חצות לילה.

وترتفع جميع صلوات أيام الأسبوع في السبت (שבת, Shabbos)، لأن العوالم تصعد في السبت. فأيام العمل الستة كلها هي تنقية الشرارات الـ288، مستوى الملكوت (מלכות, Malchus) الذي ينزل إلى [عوالم] عالم الخلق (בריאה, Beriah)، وعالم التكوين (יצירה, Yetzirah)، وعالم الفعل (עשיה, Asiyah)، «تهبط قدماها» إلخ. وفي ذلك أوقات مختلفة، مثل منتصف الليل.

16 וכל ו' ימי המעשה הוא בחי' השפעות ויאמר אלקים יהי אור כו' יהי רקיע. ובשבת מתעלים ביי"ע

בבחי' אצי' בחי' תקון

وأيام العمل الستة كلها تمثل مستوى الفيوض: «وقال ה': ليكن نور...» وما إلى ذلك، و«ليكن فلك». وفي السبت (שבת, Shabbos), ترتقي عوالم الخلق (בריאה, Beriah), والتكوين (יצירה, Yetzirah), والفعل (עשיה, Asiyah) إلى مستوى عالم الانبثاق (אצילות, Atzilus), مستوى الإصلاح (תקון, Tikkun).

כי איהו וחייהו חד [איהו] וגרמוהי חד פי' חייהו אורות וגרמוהי כלים הכל חד בהון

لأن «هو وقوة حياته واحد، وهو وأوعيته (איהו וגרמוהי, ihu vegarmohi) واحد»؛ أي إنَّ حيَّוהי (chayohi) [قوة حياته] هي الأنوار، וגרמוהי (garmohi) [أوعيته] هي الأوعية؛ والأنوار والأوعية (אורות וכלים, Oros v'Keilim) كلُّها واحد فيها.

וכמ"ש לך ה' הגדולה והגבורה שבבחי' אצי' בחי' גדולה וגבורה הם בבחי' לך ומיוחדים בתכלית בחי' תקון.

وكما كُتب: «لَكَ يا ه' العظمة والقدرة»: ففي مستوى اأצילות يكون مستويا العظمة والقدرة في مرتبة «لك»، وهما متحدان اتحادًا تامًا؛ وهذا مستوى תקון.

17 וכמו"כ [וכמו כן] בתפלה ג"כ כל המעשה אשר יעשה בכל יום במזון או אפי' [אפילו] ת"ת [תלמוד תורה]

מתעלה בתפלה ע"י אהבת בכל מאדך.

وكذلك في الصلاة: إن جميع ما يفعله الإنسان كل يوم، سواء في تناول الطعام أو حتى [في] دراسة التوراة (תורה, Torah)، يرتفع في الصلاة بفضل محبة «بكل قوتك».

וזהו שבת תתאה שמתעלים ביי"ע בבחי' אצי'. אך לע"ל [לעתיד לבוא] יהיה יום שכולו שבת פי' שיתעלה

בחי' אצי' למעלה מעלה ולא

وهذا هو שבת السفلى، حيث ترتقي العوالم: عالم الخلق (בריאה, Beriah)، وعالم التكوين (יצירה, Yetzirah)، وعالم الفعل (עשיה, Asiyah)، إلى مستوى عالم الانبثاق (אצילות, Atzilus). أما في الزمن الآتي فسيكون «اليوم الذي هو كله שבת»، أي إنَّ مستوى اأצילות سيرتقي أعلى فأعلى، وليس

כמו עתה שאחר שבת נצרך להיות חול היינו שבחי' אצי' מברר ביי"ע ולע"ל [ולעתיד לבוא] יתעלה בחי'

אצי' ולא יהי' [יהיה] נצרך עוד לברר ביי"ע

كما هو الآن، إذ لا بد بعد שבת من أن يأتي يوم من أيام الأسبوع؛ أي إنَّ مستوى اأצילות يَنْقِي عوالم בריאה ויצירה ועשיה. أما في الزمن الآتي فسيرتقي مستوى اأצילות، ولن تعود هناك حاجة إلى تنقية عوالم בריאה ויצירה ועשיה،

כי רוח הטומאה אעביר ויבולע המות כו' אשת חיל עט"ב [עטרת בעלה] ונקבה תסובב גבר וכמבואר במ"א וד"ל [ודי למבין]:

إن «سأزيل روح النجاسة»، و«سيبتلع الموت»، إلخ؛ «امرأة ذات بأس هي تاج لزوجها»، و«ستحيط الأنثى بالذكر»، كما بُين في موضع آخر؛ وهذا يكفي لمن يفهم.

18 וזהו פי' הפסוק מים רבים הם טרדות עוה"ז שהם מבחי' עולם התהו ונהרות הם המחשבות שנמשכו כמי נהר דנידי ואזלי

وهذا هو تفسير الآية: «مياه كثيرة» هي مشاغل هذا العالم، وهي من مستوى عالم الفوضى (תהו, Tohu)؛ و«الأنهار» هي الأفكار التي تجري كمياه نهر تتحرك وتمضي،

כי בבחי' התהו יש ג"כ ב' בחי' מים ונהרות לא יוכלו לכבות את האהבה הבאה מכח נפש האלקית בהתגברות ועמך לא חפצתי וכו':

إن إن في مستوى تهاو أيضاً مستويين: المياه والأنهار؛ [ومع ذلك فهما] «لا يستطيعان إطفاء المحبة» الآتية بقوة من النفس الإلهية (נפש האלקית, nefesh elokis)، وبشدة: «ولا أرغب في شيء سواك»، إلخ.

19 אם יתן איש את כל הון ביתו באהבה בוז יבוזו לו. פי' ביתו הוא בחי' חכ' [חכמה] בחכמה יבנה בית.

«لو أعطى رجل كل ثروة بيته من أجل الحب، لاحتقر احتقاراً شديداً». ومعنى ذلك: إن «بيته» هو مستوى الحكمة (חכמה, Chochmah)، [كما في قوله]: «بالحكمة يُبنى البيت».

הון ביתו הוא פנימיות כמ"ש בדעת חדרים ימלאו כל הון יקר ונעים והוא בחינת טעמי התורה והוא בחינת ג"ע [גן עדן] העליון ותחתון ואורייתא מחכמה נפקת.

«ثروة بيته» هي البعد الباطني (פנימיות, pnimiyus)، كما هو مكتوب: «وبالمعرفة ثُملاً الحجات بكل ثروة نفيسة وممتعة»؛ وهذا هو مستوى أسباب التوراة، وهو مستوى جنة عدن العليا والسفلى (ג"ע, Gan Eden)؛ و«التوراة تنبثق من חכמה».

20 ואם יתן איש בחי' איש מלחמה שלהיות בחינת חכמה להיות נהנין מזיו השכינה בבחי' השגה הוא רק בחי' זיו והארה בלבד והוא

«إن أعطى رجل» — مستوى «رجل حرب»: فإن [القدرة] على بلوغ مستوى الحكمة (חכמה, Chochmah)، والتلذذ بإشراق الحضور الإلهي (שכינה, Shechinah) على سبيل الفهم، ليس إلا مستوى شعاع ولمعان فحسب؛ وهو

ע"י בחי' איש מלחמה הוא רבוי הצמצומים עד שיוכל להיות בחינת חכמה זיו השכינה אבל בחי' אהבה הנ"ל ועמך לא חפצתי כו'.

عن طريق مستوى «رجل حرب»، أي الانكماشات الكثيرة (צמצומים, tzimtzumim)، حتى يمكن أن يوجد مستوى الحكمة، إشراق الحضور الإلهي. أما مستوى الحب المذكور أعلاه [فهو]: «لا أرغب في شيء سواك»، إلخ:

שלא ע"מ [על מנת] לקבל פרס היינו עוה"ב [עולם הבא] ג"ע [גן עדן] העליון וכו' כ"א ועמך למהותו ועצמותו ית' אליו ולא למדותיו.

لا ابتغاء لنيل مكافأة، أي العالم الآتي، وجنة عدن العليا، إلخ، بل «أنت» (ועמד, ve'immecha)، أي إلى ماهيته وذاته، تعالى: إليه لا إلى صفاته.

21 ואיך יוכל למשוך בחי' מהותו ועצמותו. הוא ע"י המצות כי תרי"ג מצות דאורייתא וז' מצות דרבנן הם תר"ך עמודי אור גימט' [גימטריא] כתר.

وكيف يمكن إنزال مستوى أو جانب (בחינה, bechinah) من ماهيته وذاته؟ إنما يكون ذلك بواسطة الوصايا (מצות, mitzvos)، إذ إن الوصايا الـ613 في التوراة (توراه, Torah) والوصايا السبع التي سنّها الحاخامات هي أعمدة النور الـ620، وهو العدد الذي يساوي القيمة العددية للتاج (כתר, Keser).

שכמו שהעמוד הוא מלמעלה למטה כמו"כ [כמו כן] המצות הם מבחי' גלגלתא בחי' כתר הממוצע בין מאציל לנאצלי' [לנאצלים] כי איך יכול למשוך ממהותו ועצמותו ית' למטה הוא ע"י המצות רמ"ח אברין דמלכא

فكما أن العمود [يمتدّ] من الأعلى إلى الأسفل، كذلك تصدر الوصايا عن مستوى القحف (גלגלתא, Gulgalta)، وهو مستوى كתר، الوسيط بين المفيض والمفاض. فكيف يمكن إنزال شيء من ماهيته وذاته، تبارك وتعالى، إلى الأسفل؟ إنما يكون ذلك بواسطة الوصايا، «أعضاء الملك الـ248»،

וכמ"ש וימינו תחבקני כמשל החובק את האדם מחמת אהבת פנימיותו שהוא חכם ביותר וכדומה רק שאינו יכול לתפוס אותו כ"א

وكما ورد: «ويمينه تحتضني» — على سبيل التشبيه، كمن يعانق شخصًا حبًا لباطنه، لأنه حكيم جدًا وما إلى ذلك؛ غير أنه لا يستطيع الإمساك به إلا بواسطة

ע"י הגוף ואבריו כמו כן כביכול ע"י המצות רמ"ח פקודין יכולים להמשיך מהו"ע [מהותו ועצמותו] שהם רצונו ית'.

الجسد وأعضائه. وهكذا أيضًا، على سبيل التمثيل، بواسطة الوصايا، أي الوصايا الـ248، يمكن إنزال ماهيته وذاته، لأنها الإرادة (רצון, ratzon) الخاصة به، تبارك وتعالى.

22 וזהו לאשתאבא בגופא דמלכא הוא בחי' המצות וזהו שאנו אומרים בק"ש [בקריאת שמע] שמע ישראל

הוי"ה אלקינו יחוד או"א [אבא ואימא] תרין ריעין כו' ה' אחד יחוד זו"נ [זעיר אנפין ונוקבא].

وهذا هو [معنى] «الانغمار في جسد الملك»: فهذا مستوى أو جانب (בחינה, bechinah) الوصايا (מצות, mitzvos). وهذا ما نقوله في تلاوة «اسمع» (שמע, Shema): «اسمع يا إسرائيل: ה' אלקינו» — اتحاد الأب والأم (אבא ואמא, Abba v'Imma), أي الحكمة (חכמה, Chochmah) والفهم (בינה, Binah), «رفيقان» إلخ؛ و«ה' واحد» — اتحاد الوجه المصغر (ז"א / זעיר אנפין, Z'eir Anpin), أي الصفات الوجدانية، والجانب الأنثوي / صفة الملكوت (מלכות, Malchus) (נוקבא, Nukva).

בשכמל"ו [ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד] יחודא תתאה וזהו הכל בחי' יחוד היינו כשנמשך למטה והיו

לאחדים משא"כ מעשה המצות והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך היום.

«مبارك اسم مجد ملكوته إلى الأبد» — الوحدة السفلى (יחודא תתאה, yichuda tata'ah). وكل ذلك مستوى أو جانب من الاتحاد، أي حين يُسحب إلى الأسفل ويصيران واحدًا. وليس الأمر كذلك في أداء الوصايا: «وهذه الكلمات التي أنا (אנכי, Anochi) أوصيك بها اليوم ستكون».

אנכי הוא בחי' כתר ע"י דברת במ כי בחי' הדבור בתורה הוא ג"כ מ"ע [מצות עשה].

أنا (אנכי, Anochi) هو مستوى أو جانب التاج (כתר, Keser)، من خلال «وتتحدث بها»؛ فالتحدث بالتوراة (תורה) هو أيضًا وصية إيجابية.

23 וזהו אם יתן איש את כל הון ביתו בחינת ג"ע [גן עדן] העליון ותחתון בחי' חכמה טעמי התורה בוז יבוזו לו

وهذا [هو معنى] «لو بذل رجل كل ثروة بيته» — أي مستوى جنة عدن العليا والسفلى (גן עדן, Gan Eden)، ومستوى الحكمة (חכמה, Chochmah)، وأسباب التوراة (תורה) — «لكان موضع احتقار شديد».

שהוא רק בחי' זיו והארה בלבד אבל באהבה ועמך לא חפצתי כו'. שהוא אליו ולא למדותיו למהותו ועצמותו ית':

إذ ليس ذلك إلا مرتبة شعاع ولمعة فحسب؛ لكن المحبة تقول: «ولا أبتغي شيئاً سواك» إلخ — فهي متجهة إليه، لا إلى صفاته، بل إلى ذاته وكيانه، تبارك وتعالى.

24 וזהו אחות לנו קטנה. פי' כי עתה נקרא זה דודי כו' אבל כשמתעלה למעלה מעלה ע"י המצות במהותו ועצמותו נק' אחותי לשון ולא מאחין איחוי אלכסנדרי.

وهذا هو [معنى] «لنا أخت صغيرة». أي إنها تُدعى الآن «هذا حبيبي»، إلخ؛ ولكنها حين ترتقي عالياً عالياً بواسطة الوصايا (מצות, mitzvos), إلى جوهره وذاته, تُدعى «أختي» (אחותי, achosi), وهو لفظ [كما في] «ولا يصلون» (מאחין, me'achin) ו«الوصل» (איחוי, ichuy) الإسكندري.

שהיו לאחדים ממש אשת חיל עט"ב [עטרת בעלה] ושם נק' בחי' קטנה נקודה חדא. כי כשמקבלת מבחינת חכמה נק' רבה אמונתך

فيصيران واحداً حقاً، «امرأة ذات بأس تاج زوجها»، وهناك تُدعى مستوى «الصغيرة»، نقطة واحدة. فعندما تتلقى من مستوى الحكمة (חכמה, Chochmah), يُقال: «عظيمة أمانتك»،

וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] אימתי גדול כשהוא בעיר אלקינו היינו שיש השפעות והמשכות רבים משא"כ כשיתעלה בחי' מלי' למעלה מעלה להיות עט"ב [עטרת בעלה] אז היא בחי' נקודה חדא

وكما قال حكماؤنا، طيّب ذكرهم: «متى يكون ه' عظيماً؟ حين يكون في المدينة التي هي لنا، مدينة ه'»، أي حين تكون هناك تأثيرات وتدفعات كثيرة؛ وليس الأمر كذلك عندما يرتقي مستوى الملكوت عالياً عالياً ليصير «تاج زوجها»: إذ تكون حينئذ مستوى نقطة واحدة.

(וע' ברע"מ [ברעיא מהימנא] פ' תרומה דף קנ"ח ע"א ואיהי עטרה על רישיה מסטרא דסגולתא) וכידוע שנקודה אחת עליונה כולל כל בחי' התחתונה כמארז"ל [כמאמר רבותינו זכרונם לברכה] רגלי החיות כנגד כולם שוקי החיות כו':

(وانظر Parshas Terumah, (רעיא מהימנא) Ra'aya Mehemna (פרשת תרומה), الورقة 158a: «وهي تاج على رأسه، من جهة علامة السَّغُولتا» (סגולתא, segolta).) وكما هو معروف، فإن نقطة عليا واحدة تشمل جميع مستويات ما دونها، كما قال حكماؤنا، طيّب ذكرهم: «أقدام الحيّوت» (חיות, Chayos) تقابلهم جميعاً؛ «أرجل الحيّوت»، إلخ.

25 ושדים אין לה. פי' שעתה נמשך ונשפע למטה בהיכלות דבי"ע ומלכותו בכל משלה משא"כ למעלה**אידי דטריד למיבלע לא פליט אינו נמשך ונשפע כלל:**

«وليس لها ثديان». أي: إنّ [الفيض] يُسحب الآن إلى الأسفل ويُفاض به في أروقة عالم الخلق (בריאה, Beriah), وعالم التكوين (יצירה, Yetzirah), وعالم الفعل (עשיה, Asiyah), و«ملكوته يسود على الجميع»; أمّا في الأعلى فليس الأمر كذلك: «لأنّه منشغل بالابتلاع لا يلفظ»; فهو لا يُسحب ولا يُفاض به إطلاقاً.

26 מה נעשה לאחותינו ביום שידובר בה פי' כי למטה וידבר ה' כו' דבר מלך שלטון

«ماذا نضع لأختنا في اليوم الذي يُتكلّم فيها؟» أي: ففي الأسفل, [يكون] «وتكلّم ה'...» إلخ, «كلمة الملك نافذة».

היינו שבחיי' הדבור פרצוף בפ"ע [בפני עצמו] מנהיג וממשיך לזולתו משא"כ למעלה שידובר בה בחי'

נפעל שהדבור אינו בפ"ע [בפני עצמו] רק בה שאינו נמשך למטה:

أي إن مستوى الكلام هو هيئة قائمة بذاتها (פרצוף, partzuf), تقود وتُنزل إلى غيرها؛ وليس الأمر كذلك في الأعلى، حيث «يُتحدّث فيها»; فهذا مستوى واقع عليه الفعل، لا يكون الكلام فيه مستقلاً، بل «فيها» وحدها، ولا يُنزل إلى الأسفل.

حول هذه الطبعة

.the English translation و This edition contains the Hebrew text

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

.Our English translation, made from the Hebrew without Kehot's notes: CC BY-NC 4.0

This edition as a whole: CC BY-NC 4.0. Shuls, schools and non-profit projects may copy, print and share it freely, and may ask for donations to cover the cost of printing; it may never be sold. Credit Kehot Publication Society and likuteitorah.com. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0>

الترجمة العربية والشروح: أُعدت لموقع LikuteiTorah.com بمساعدة الذكاء الاصطناعي (openai/gpt-6-luna-pro)، وقورنت بالنص العبري وبموقع سفاريا؛ ولم يراجعها محرر بشري بعد. يرجى التحقق من كل ما هو مهم بالرجوع إلى النص العبري.

طلب الريبي أن تُدرّس مآماريم باراشا الأسبوع، «الباراشا الحسيدية»، خلال ذلك الأسبوع، موزعة على أيامه السبعة (Sichah of Shabbos Parshas) likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha. (Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306–309 /parsha)

مشروع مجاني غير تجاري؛ لا يُباع هنا شيء. والمشروع غير تابع لكيهوت أو سفاريا أو مكتبة لوبافيتش. © likuteitorah.com

من likuteitorah.com/ar/torah-ohr/noach/3/

إهداء تكريماً لـ

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

والد الريبي، ريب ليفي يتسحاق